1770

Gg



DE CALCULO RENALI, THESES ANATOMICÆ ET CHIRURGICÆ.

Quas, DEO DUCE & præside M. JOANNE-CLAUDIO MERTRUD, Facultatis Artium & Chirurgiæ Magistro, Academiæ Regiæ Chirurgiæ Consiliario, Anatomes & Chirurgiæ in horto Plantarum Regio Demonstratore, &c. *tueri conabitur*, PETRUS COLON, *Æduensis, Artium Liberalium in almâ Universitate Parisiensi Magister; & Nosocomii generalis in domo dictâ* Bicêtre, *Chirurgus præcipuus.*

PARISIIS,

IN REGIIS CHIRURGORUM SCHOLIS,

Die Sabbati septimâ Aprilis, à sesqui-secundâ post meridiem ad septimam A. R. S. H. 1770.

PRO ACTU PUBLICO

ET SOLEMNI COOPTATIONE.



Typis P. AL. LE PRIEUR, Regii Chirurg. Collegii Typographi.

M. DCC. LXX.



D. O. M.

DE CALCULO RENALI, THESES ANATOMICÆ ET CHIRURGICÆ.

EX ANATOMIA.

TANTA est in corpore humano ſecretionum & operationum varietas, tam diverſa in liquoribus, partium hæterogenearum congeries, tam ſtupenda in viſcerum ſtructurâ tubulorum, ſanguinem alioſque ſibi permixtos latices, per flexus labyrinthæos agentium, intricatio, tanta ad concretionem calculoſam proclivitas, ut nulla ferè pars vel Regio re-

periatur in quâ non aliquando Calculi inventi vel indè exclusi fuerint, nullum omninò viscus ab hoc onere liberum & immune dixeris.

Nec mirum si in ventriculo, intestinis, corde, vasis sanguiferis, cerebro, oculis, naribus, tonsillis, ductibus Stenonis & Warthonii, pulmone, thimo, hepate, liene, pancreate, mezenterio, inventos ac deprehensos Historiæ passim & Observationes exhibeant (*a*). De his omnibus, aliisque in vesicâ felleâ, urinariâ, prostatis, utero, &c. Repertis disserere vetat angustior pagina; de illorum formatione ut & de secretionum mechanismo, silere jubet instuti ratio; de Calculo Renali, prælibatis quibusdam de partis structurâ, nobis agendum incumbit.

In utrâque regione lumbari, ut plurimùm infrà jecur & lienem, extrà peritonei lamellam, deprehenditur viscus atrorubens, densâ pinguedine obductum, textû cellulari involutum, phaseoli formam æmulans, renis nomine: hoc lotii secretorium, communi propriâque membranis instructum, tubulis tenuissimis bellinianis dictis refertum, urinam à sanguine arterioso secretam in calices ac pelvim impluit, ut indè per ureteres in vesicam urinariam delabatur, foras educenda.

Obducitur superiùs peculiari parte galeam aut cristam gallinaceam referente, coloris atro-flavescentis, cui nomen glandula super Renalis sive capsula atrabiliaris vel etiam ren succenturiatus. Substantiam habet glandulosam, rubentem, cavitate donatam, liquore subluteo madidam, arteriis, venis nervisque refertam, sed nullo sensibili ductu excretc-

(*a*) Kœmpfer. Amœn. Exot. Fasc. II, pag. 400. Ephem. germ. D. I, A. II, Obs. CLXXXI, pag. 278, &c.

Miscell. Curios. A. I. V. Heyster Instit. Chirurg. Ephem. Germ. Hottinger in Ephem. Germ. de his omnibus Legatur Dissertatio de Calculis in locis inusitatis natis & per vias insolitas exclusis Authore Joh. Aug. Schulze, Præside Abrah. Vatero. Disput. Chirurg. Select. Albert. Haller. Tom. IV, pag. 19 & seq.

Le Dran, *Operat. de Chirurg. & Obs. de Chirurg.*

Journal des Savans, ann. 1682 *& suiv.*

Mémoires de l'Académie des Sciences, de Chirurgie, &c.

rio. De hujuſce glandulæ uſu licet multa decantaverint Authores, rès adhuc ſpiſſiori obvolvitur caligine.

De genuinâ Renis ſubſtantiâ maxime diſſentiunt Anatomici; alii enim vaſculoſam, glanduloſam alii, quidam tubulis albiſſimis conflatam, nonnulli etiam peculiari parenchimate conſtantem volunt. Tantas lites componere valeat audacior minerva.

Instituta per dorſum Renis, juxtà ipſius longitudinem ſectione methodicâ, triplex exurgit ſubſtantia; exterior corticalis quæ prima ſive glanduloſa, ſubfuſca eſt; alia radiata quæ vaſculoſa, ſubrubra, tertia verò mammillaris, dilutior, plurimis papillis conicis in totidem calices liberè nidulantibus inſtructa, in conſpectum venit.

Non idem in quolibet Rene papillarum numerus: quandòque duodecim, non rarò novem annumerari ſolent. Ex calicium congerie conſtat pelvis, tripartita, làta, ſenſim anguſtior& in ductum membranaceum ad veſicam uſquè protenſum, uretheris nomine, deſinens.

Triplici, vel ut alii volunt, quadruplici membranâ componitur urether; cellularis exterior & communis, fibras quaſdam muſculares ſecundam conſtituentes obvolvit; tertia nervea vel tendinoſa, quarta deniquè villoſa, mucoſo liquore madet, contra nocivos urinæ ſales vallum perutile. Urether in veſicam, non recto foramine, ſed obliquo inter tunicas itinere, ita tendit ut membrana ſecunda prioris aperturam claudat & ſic cæteræ, totidem fere valvulas componentes, quò faciliùs in veſicam depluat urina, retrocedere neſcia.

EX CHIRURGIA.

Quam lugenda ſit miſelli Calculo veſicæ laborantis ſors norunt omnes: ſed quantò crudelior hic affectus, ſi Calculus Renum tantam auſpicatus fuerit molem ut uretherem tranſire nequeat, ſolus novit rei Chirurgicæ peritus. Nihil enim hoc in caſu valet Ars, niſi benignè filum per tormentorum anguſtias præbere dignata fuerit alma genitrix rerum. Calculus in Rene concretus, iners ac innoxium corpus eſt ſi tantâ lævitate donetur, ut nullam vicinis partibus noxam in

ferre valeat; sed eheu! Quoties frigidus in herbâ latet anguis! Quoties enim ad auctâ mole, uretheris angustiâ detinetur, vel asperitate figuræ tenellas pelvis lædit papillas, mox metuenda renascitur hydra: adest calamitatum cohors. Jam partis inflammatio, undè dolores acerrimi nephritidis subsequentis & ferè insanabilis oriuntur. *Dolores ad hypochondrium & ilia premunt & ad lumbos lumborumque musculos, & patitur similia ac mulier partûs doloribus correpta.* (*a*).

QUAM difficilis, quam anceps sit Calculi Renalis diagnosis arguit celeberrimus Boerhaave (*b*) qui immuneras nephritidis causas, indagatori perspicacissimo vix familiares asserit, sed omnes licet multifariæ styrpis soboles, unâ eâdemque methodo, primis temporibus debellandas proponit. A quacumque enim causâ ortum ducat nephritis, per assueta inflammationis media curari debet (*c*).

INITIO mali, cum res in angulo latet, venæ sectiones plus minus-vè repetitæ ratione intensi doloris febrisque concomitantis aut turgescentiæ vasorum, potus diluentes, aquosi, emulsiones, fotus, cataplasmata, inunctiones, balnei, &c. in usum prodeunt. Opiata in dolorum sævitiâ commendant plures; verum parcâ manû & non nisi maximâ cum cautelâ adhibenda censemus. Ex fallaci enim levamine, sæpiùs occurrit gangræna lethalis; & dum sese melius habere autumat æger, præceps ruit in exitum.

VARIOS pro diversitate symptomatum sibi eventus sortiri nephritidem docet experientia non fallax; alia enim resolutione, quæ utinam frequentior! Suppuratione alia, quædam gangrænâ corripitur. Non raro etiam schirrosam indolem induit Ren vitio maculatus. In solâ suppuratione Renis Calculum hospitantis, ancipitem sed unicam salutis anchoram proponere non dubitamus.

Ex præcipuis Renis suppurati symptomatibus, præsertim si

(*a*) Hypocrates de internis affectibus. Charter. Tom. VII, pag. 651.
(*b*) Van-Swieten, Commenta. in Herman, Boerhaave, Aphorism. Tom III, pag. 224, §. 994.
(*c*) Ibid. pag. 234, 236. §. 997, 1000.

dato tempore, negentur resolutionis signa, nulla vel pauca fiat secretio, dolor licet minùs intensus, in eodem statu ferè hæreat, horrores varios & insolentes experiatur æger, intumescentiâ œdematosâ corripiatur regio lumbaris; tunc ad maturantiâ cataplasmata & emplastra confugiendum; quibus si pars tumens in altum extendatur, scalpellum protinùs intrà cavum abscessûs mittere ne dubites: datâ vitioso latici idoneâ aperturâ, digitus in imo Renis cavo omnes blandè perlustret sinus, hostem lyncæis oculis exploret; mox ubi detegitur, ampliato vulnere, volsellâ vel unco educatur, mittendus foras.

Si à vulnere, ictu aut præmisso quo vis abscessû, patefiat in regione lumbari sinuosum ulcus; indesinenter stillante urinâ, durescunt ulceris margines, præprimis si in Renis cavo nidulentur lapilli aut grandior calculus, hinc excavatur fistula vix unquam, nisi post eductum Calculum, coalitionis capax.

In proposito casu, demisso intra cavum labyrinthæi ductûs specillo sulcato, Calculum scrutare; mox ubi tactû persentitur, mitte juxtà sinûs longitudinem ferrum, musculos, pinguedines propriamque Renis substantiam ad imam usquè cavitatem secans, ut indè immisso forcipe, Calculus evelli queat. tunc callosas ulceris oras tollere, sauciatasque partes ad constantem solidamque cicatricem per idonea medicamina debitasque deligationes, conducere, satagit Artis prudens.

FINIS.